

Procés participatiu

ESTRATÈGIA CATALANA D'ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC 2021-2030 (ESCACC30)

Guia per a fer sessions de debat autogestionades

Novembre- Abril 2021

Continguts de la guia

Aquest document és una guia de suport per a dur a terme sessions de treball “autogestionades”, és a dir, sessions organitzades de forma autònoma per la vostra organització, entitat o col·lectiu, que permetin recollir les vostres propostes per a la nova ESCACC30. Les propostes seran valuades i considerades per a la seva inclusió a l'ESCACC30 per part de la Oficina Catalana del Canvi Climàtic (OCCC) entre novembre de 2020 i març de 2021. S'emmarquen en el conjunt d'accions i canals del procés de participació ciutadana “#ACTUA. Ets el canvi” que podeu consultar a participa.gencat.cat

1. Què és l'ESCACC30?
2. Quins són els continguts més rellevants de l'ESCACC30?
3. El procés participatiu “#ACTUA. Ets el canvi”
4. **Guia** “Com preparar i dur a terme una sessió autogestionada a les vostres organitzacions, entitats o col·lectius i com fer-nos arribar les vostres propostes”

01

QUÈ ÉS L'ESCACC30?

**1. Què és
l'ESCACC30?**

L'ESCACC30 és l'instrument de planificació del Govern de la Generalitat de Catalunya que, d'acord amb la Llei del Canvi Climàtic, ha de reduir la nostra vulnerabilitat als impactes del canvi climàtic.

**2. Quins són els
continguts més
rellevants?**

L'instrument actualment vigent, l'Estratègia Catalana d'Adaptació al Canvi Climàtic 2013-2020 (ESCACC20), fou aprovada pel Govern el novembre de 2012. La imminent finalització de la seva vigència, l'expertesa de vuit anys en el desplegament de polítiques públiques d'adaptació, l'avenç en el coneixement dels impactes i les vulnerabilitats, el desplegament de la Llei del Canvi Climàtic i la declaració d'emergència climàtica fan necessària una nova ESCACC.

**3. Com fer una
sessió
autogestionada i
definir les vostres
propostes**

Una nova ESCACC, l'ESCACC30, que ha d'actualitzar els impactes del canvi climàtic presents i futurs, avaluar les vulnerabilitats dels territoris, dels sistemes naturals i dels àmbits socioeconòmics i proposar mesures i accions d'adaptació amb l'objectiu de ser més resilient, menys vulnerable, a una realitat inqüestionable com és la de l'escalfament global.

02

Quins són els continguts més rellevants de l'ESCACCC30?

1. Què és l'ESCACC i per què és rellevant?

2. Quins són els continguts més rellevants?

3. Com fer una sessió autogestionada i definir les vostres propostes

- L'ESCACC30 actualitza el coneixement sobre els impactes del canvi climàtic a Catalunya en els darrers decennis (temperatura, precipitació, índexs climàtics, nivell del mar) i avalua l'evolució d'aquests impactes en l'horitzó dels anys 2030-2050.
- Definitos els impactes presents i futurs, l'ESCACC30 determina el grau de vulnerabilitat de quatre sistemes naturals (aigua; biodiversitat; boscos i gestió forestal; ecosistemes marins i pesca), de deu àmbits econòmics i socials (agricultura i ramaderia; assegurances i sector financer; energia; indústria, serveis i comerç; infraestructures de mobilitat; riscos naturals i protecció civil; recerca i formació; salut; turisme; urbanisme i habitatge) i de tres territoris (muntanya, interior i litoral).
- La reducció de la vulnerabilitat s'estableix a partir d'uns objectius operatius per a cada sistema, àmbit i territori que es desplegaran mitjançant mesures i accions d'adaptació en dos programes de treball quinquennals (2021-2025 i 2026-2030).
- L'ESCACC30 planteja la necessària corresponsabilitat de tots els actors implicats en la presa de decisions en adaptació al canvi climàtic. És per això que promou i garanteix la coordinació de totes les administracions públiques catalanes, i fomenta la participació de la ciutadania, dels agents socials i dels agents econòmics.

03

El procés participatiu de l'ESCACCC30
“#ACTUA. Ets el canvi”

ACTUA!
#ETSELCANVI

Procés participatiu de l'Estratègia d'Adaptació al Canvi Climàtic

1. Què és l'ESCACC i per què és rellevant?

2. Quins són els continguts més rellevants?

3. Com fer una sessió autogestionada i definir les vostres propostes

El procés participatiu “**#ACTUA. Ets el canvi**” defineix un conjunt de possibilitats per a informar-vos sobre l'ESCACC30 i participar en alguns dels canals que s'han habilitat per a que feu arribar les vostres propostes. Podeu trobar tota la informació i possibilitats per a participar al portal participa.gencat.cat. Podeu accedir-hi i consultar lliurement tota la informació. **Per participar-hi us haureu de registrar amb un nom d'usuari i un correu electrònic.**

Els objectius generals del procés participatiu són:

- Informar els ciutadans sobre els impactes del canvi climàtic
- Implicar al màxim possible la ciutadania en l'elaboració de la nova ESCACC30
- Proposar i debatre mesures/accions per a la nova ESCACC30

I de forma específica:

- Recollir propostes de mesures/accions que enriqueixin la nova ESCACC30
- Prioritzar les mesures/accions d'adaptació al canvi climàtic

04

GUIA

COM FER UNA SESSIÓ AUTOGESTIONADA PER DEFINIR LES VOSTRES PROPOSTES

1. Què és l'ESCACC i per què és rellevant?

2. Quins són els continguts més rellevants?

3. Com fer una sessió autogestionada i definir les vostres propostes

Continguts:

- Què són les **sessions autogestionades?**
- **L'organització** i dinamització
- **Recomanacions** abans de començar
- **Estructura** de la sessió
- Debat- **Focalitzant entre els diferents eixos**
- Debat- **Quines propostes?**
- Tancament i **fitxa**

Què són les sessions autogestionades?

1. Què és l'ESCACC i per què és rellevant?

2. Quins són els continguts més rellevants?

3. Com fer una sessió autogestionada i definir les vostres propostes

Són sessions de treball i debat dinamitzades de forma autònoma per persones, organitzacions, entitats o col·lectius amb interès en contribuir a l'elaboració de l'ESCACC30.

L'**objectiu** és recollir les vostres aportacions i propostes de forma que puguin ser avaluades i considerades per les institucions responsables (OCCC), que faran un retorn a la finalització del procés participatiu, amb rendició de comptes del per què i com han estat recollides, incorporades o rebutjades les propostes.

Per organitzar aquestes sessions autogestionades, us **proposem** unes pautes que permetin organitzar un debat estructurat que finalitzi en un recull final de les vostres propostes, així com la consulta de diferents [documents i recursos informatius disponibles a participa.gencat.cat](#).

No és imprescindible seguir tots els punts que us proposem, o potser preferiu estructurar el debat d'una altra manera, però en tot cas sí us demanem que recolliu les vostres propostes en la [fitxa](#) que us proporcionem.

Organitzar el debat- Les persones dinamitzadores

Cal decidir en primer lloc la o les persones que organitzaran i dinamitzaran el debat. El seu rol és fonamental i hauran de:

1. **Organitzar** el debat i la sessió. Per fer-ho, llegiu aquesta guia al complet.
2. Mantenir una **posició neutral** i facilitar el debat entre la resta de participants.
3. Facilitar els **materials** necessaris.
4. Vetllar pels **temps** de la sessió.
5. Vetllar per a que **tothom pugui expressar la seva opinió** i ser escoltat amb respecte.
6. Dinamitzar el debat i finalitzar la sessió per **obtenir propostes**.
7. Recollir les propostes **acordades** i emplenar la **fitxa**.
8. **Enviar** la **fitxa final** de propostes a occc@gencat.cat

1. Què és l'ESCACC i per què és rellevant?

2. Quins són els continguts més rellevants?

3. Com fer una sessió autogestionada i definir les vostres propostes

Organitzar el debat - Preparació bàsica

1. Què és l'ESCACC i per què és rellevant?

2. Quins són els continguts més rellevants?

3. Com fer una sessió autogestionada i definir les vostres propostes

- 1. Conegueu el projecte.** Al [portal participa](#) hi ha tota la informació necessària. També podeu consultar els [documents i materials de l'annex 1](#).
- 2. Penseu qui hi participarà.** Identifiqueu quines persones del col·lectiu estan interessades en debatre sobre l'eix de debat i participar en la sessió.
- 3. Definiu quan i on.** Escolliu un espai adequat per acollir totes les persones participants, tenint en compte les mesures sanitàries recomanades, o bé escolliu la plataforma virtual amb la que esteu més familiaritzades. Escolliu una franja horària conciliable amb els i les participants. Recomanem no fer sessions de més de 2.30h.
- 4. Feu una bona difusió als participants.** Comuniqueu i difoneu la sessió amb prou temps, així com documents i materials complementaris de consulta que considereu, emmarcant-la en el procés participatiu i expliqueu quines seran les següents passes.

Uns consells per a dinamitzar

La persona dinamitzadora pot llegir i compartir els següents enunciats abans d'iniciar el debat:

1. Totes les persones **poden aportar coneixement o perspectiva** del tema que hem vingut a debatre.
2. Totes les **opinions i propostes** són **respectables** i han de tenir un espai.
3. El debat **no s'ha de monopolitzar** i cal fomentar que tothom hi participi.
4. Hem d'estar **oberts a aprendre** de la resta de participants.
5. Volem generar **propostes compartides pel bé comú**, que hauran d'equilibrar interessos i activitats diferents, no demandes o interessos individuals.
6. L'**objectiu final** és **definir les nostres propostes** perquè puguin ser avaluades i incorporades a l'ESCACC30.

1. Què és l'ESCACC i per què és rellevant?

2. Quins són els continguts més rellevants?

3. Com fer una sessió autogestionada i definir les vostres propostes

1. Què és l'ESCACC i per què és rellevant?

2. Quins són els continguts més rellevants?

3. Com fer una sessió autogestionada i definir les vostres propostes

Estructura de la sessió

Durada: Recomanem no excedir 2.30h de sessió, però depèn de la vostra disponibilitat i ganes de debatre!

Format: el debat pot fer-se en grup si és presencial i respectant les mesures sanitàries recomanades ([veure annex 2](#)).

Si la sessió és en format virtual feu servir la plataforma que preferiu, i si acolliu molts participants, us recomanem fer petits grups i després compartir les propostes amb tot el grup. Recomanem en aquest cas que cada grup defineixi una persona per moderar el debat i recollir les conclusions i propostes.

Presentació | 15 minuts

La persona o les persones dinamitzadores han d'explicar en què consistirà la sessió en qüestió així com el projecte.

1) Explicació de la sessió autogestionada: objectius, funcionament i resultats esperats

2) Comenceu introduint i explicant breument el context del projecte:

- Què és L'ESCACC30?
- Quins continguts té?
- Quins objectius proposa?

Per fer-ho podeu haver consultat abans la primera part d'aquesta guia així com veure la [presentació sobre els impactes del canvi climàtic](#).

1. Què és l'ESCACC i per què és rellevant?

2. Quins són els continguts més rellevants?

3. Com fer una sessió autogestionada i definir les vostres propostes

Debat- selecció eix de debat | 20 minuts

Us proposem que debateu en plenària sobre quin eix de debat voleu treballar. Hi ha tres eixos de debat proposats i valorats per la OCCC i us recomanem escollir un sol eix o fer sessions diferents per cadascun dels eixos que escolliu, d'acord amb els vostres interessos, coneixements o experiència.. [A partir de la següent diapositiva trobareu una descripció de cada eix.](#)

Eix 1. Aigua, aliments i boscos.

Eix 2- Infraestructures.

Eix 3- Agenda urbana- Agenda rural.

Debat i definició de propostes | 1 hora

Un cop escollit l'eix inicieu el debat respecte l'eix de debat escollit. A continuació trobareu preguntes per a cadascun dels eixos perquè inicieu el vostre debat. **Us proposem que quan plantegeu les propostes argumenteu com contribueixen a l'interès col·lectiu de l'adaptació al canvi climàtic, buscant aquelles que generin un major consens entre vosaltres.** [A partir de la següent diapositiva trobareu preguntes pel debat per cada eix.](#)

Us recomanem que abans que participeu o visioneu el [seminari amb experts](#) sobre l'eix de debat escollit i que consulteu les infografies i material a [l'Annex 1](#) d'aquesta guia.

1. Què és l'ESCACC i per què és rellevant?

2. Quins són els continguts més rellevants?

3. Com fer una sessió autogestionada i definir les vostres propostes

Descripció i preguntes per cada eix de debat

Eix 1- Aigua, aliments i boscos

1. Què és l'ESCACC i per què és rellevant?

2. Quins són els continguts més rellevants?

3. Com fer una sessió autogestionada i definir les vostres propostes

1.- El canvi climàtic és una realitat contrastada, i no fa sinó incrementar la pressió ja existent sobre el territori, els sistemes agro-forestals i la gestió de l'aigua. Així, els impactes del canvi climàtic incrementen el nivell de vulnerabilitat actual a les conques dels nostres rius. La reducció de cabals circulants en el darrer sexenni i les projeccions dels escenaris futurs conclouen en una evident reducció en la disponibilitat d'aigua per als ecosistemes i les activitats humanes que en depenen.

- ***Com cal enfocar aquesta disminució en la disponibilitat d'aigua?***

2.- La despoblació, l'abandonament de conreus, la pèrdua de la ramaderia extensiva i la manca de gestió forestal són factors que incrementen la nostra exposició i sensibilitat als impactes del canvi climàtic i, per tant, la vulnerabilitat. Incloure aquest fet en els instruments de la planificació territorial i sectorial és cabdal.

- ***Quins altres impactes generen aquests factors? Quines mesures són necessàries per tal de revertir aquestes problemàtiques?***

3.- Una dada que il·lustra la gestió insuficient del territori i, per tant, la nostra vulnerabilitat és, per exemple, el fet que la població activa dedicada a l'agricultura tot just arriba a l'1% de la població activa total a Catalunya; una població activa que depèn de les indústries afins al sector, i cada cop hi ha menys explotacions agràries familiars i més explotacions de perfil empresari-industrial.

- ***Per quin model hauríem d'apostar? Un de cooperatiu o un de piramidal gestionat amb criteris macroeconòmics?***

4- **Altres qüestions** que considereu rellevants

Descripció i preguntes per cada eix de debat

Eix 2- Infraestructures

1.- Una de les conclusions de l'ESCACC20 vigent és la manca de coneixement sobre la vulnerabilitat de les infraestructures en general i de transport i mobilitat en particular (xarxes viàries i ferroviàries).

- ***Quins són els impactes del canvi climàtic més importants a analitzar en aquest àmbit?***

2.- Fenòmens meteorològics extrems com la tempesta Glòria no han fet sinó subratllar aquesta vulnerabilitat en algunes de les infraestructures del nostre país. En general, la reparació de danys es basa en reposar al mateix lloc allò malmès, si bé ja hi ha alguna experiència que planteja repensar elements essencials com el traçat i les dimensions de les infraestructures malmeses.

- ***Com caldria afrontar la reparació de danys?***
- ***Com podem afrontar aquest replantejament tenint en compte les limitacions pressupostàries de les administracions?***

3- **Altres qüestions** que considereu rellevants

1. Què és l'ESCACC i per què és rellevant?

2. Quins són els continguts més rellevants?

3. Com fer una sessió autogestionada i definir les vostres propostes

Descripció i preguntes per cada eix de debat

Eix 3- Agenda urbana- Agenda rural

1. - La Unió Europea ha apostat per l'Agenda Urbana com a mecanisme que ha de facilitar, entre d'altres objectius, l'adaptació als impactes del canvi climàtic. També el Govern de Catalunya. Però la superfície urbana només és el 6% de la superfície del país. D'altra banda, la provisió de serveis, cultura, aigua, benestar i aliments de les ciutats costaneres té un cost.

- ***El món urbà hauria de contribuir a la provisió d'aquests serveis i aliments? Com?***
- ***Com es podria incorporar la resta del territori no urbà a una agenda sobre adaptació al canvi climàtic i la seva relació amb les zones urbanes?***
- ***Caldria disposar també d'una Agenda Rural? Quins serien alguns dels seus components que s'haurien d'incloure?***
- ***Quina tipologia de mecanismes proposaríeu (financers, tributaris, d'ordenació territorial, de consum, etc.) que permetessin aquesta contribució?***
- ***Cal seguir apostant pel creixement constant de determinades infraestructures (aeroports, ports, etc.)? Cal apostar per altres? Quines?***

2- Altres qüestions que considereu rellevants

1. Què és l'ESCACC i per què és rellevant?

2. Quins són els continguts més rellevants?

3. Com fer una sessió autogestionada i definir les vostres propostes

Consens i fitxa | 30 minuts

1. Què és l'ESCACC i per què és rellevant?

2. Quins són els continguts més rellevants?

3. Com fer una sessió autogestionada i definir les vostres propostes

Arribar a consensos

Exercici de posada en comú de les propostes que voleu fer completant la fitxa que trobareu en aquest [enllaç](#) per a cadascuna de les propostes.

ACTUA!
#ETSELCANVI
Proposta de Transició Energètica i Climàtica

Fitxa de propostes
Ompleu aquesta fitxa per a cadascuna de les propostes que la organització o col·lectiu vol aportar per a la definició de la nova ESCACC a l'Oficina Catalana pel Canvi Climàtic (OCCC) occc@gencat.cat i seran incorporades al conjunt de propostes que la OCCC valorarà per a la seva inclusió.

Nom de la vostra organització/col·lectiu	
Dades de contacte	- Nom i cognoms: - Còrrec/responsabilitat: - Adreça de correu electrònic: - Número de telèfon:
Eix de debat escollit	
Pregunta a la que dona resposta	
Descripció de la proposta	
Arguments a favor	
Possibles contrapartides o efectes negatius (si encau)	
Nivell de rellevància o prioritat	(molt, bastant, poc)
Nivell de consens de la proposta	(molt, bastant, poc)
Altra informació que considereu oportuna	

1

Recordeu fer-nos arribar la fitxa de cada proposta a occc@gencat.cat amb l'assumpte: Fitxa_propostes_escacc30

Tancament - 15 minuts

1. Què és l'ESCACC i per què és rellevant?

2. Quins són els continguts més rellevants?

3. Com fer una sessió autogestionada i definir les vostres propostes

La persona o les persones dinamitzadores hauran de tancar la sessió, tot i fent un resum de totes les idees generades i recollides, així com de les propostes definitives que s'hagin construït a la sessió.

És important agrair la participació a totes les persones i animar-les a fer difusió d'aquest [procés participatiu](#) per seguir contribuint-hi i que les vostres propostes puguin ser valorades per l'equip redactor (OCCC).

A la finalització del procés, s'elaboraran els informes que recolliran els resultats de tot el procés participatiu. En un primer moment, es faran públics aquests resultats, i posteriorment es farà un retorn per explicitar de quina manera s'han valorat i s'han incorporat aquests resultats i propostes en la redacció de la nova ESCACC30.

Moltes gràcies!

ACTUA!
#ETSELCANVI

Procés participatiu de l'Estratègia d'Adaptació al Canvi Climàtic

Annexos

ANNEX 1. Documents i materials de consulta

- [Presentació general sobre els impactes del canvi climàtic](#)

INFOGRAFIES

- [Impactes en agricultura i ramaderia](#)
- [Impactes en biodiversitat](#)
- [Impactes en la gestió de l'aigua](#)
- [Impactes en la gestió forestal](#)
- [Impactes en la indústria, serveis i comerç](#)
- [Impactes en la mobilitat](#)
- [Impactes en la pesca](#)
- [Impactes en la salut](#)
- [Impactes en el sector energètic](#)
- [Impactes en el sector costaner litoral](#)
- [Impactes en el turisme](#)
- [Impactes en l'urbanisme i l'habitatge](#)

Si voleu aprofundir, al web de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic trobareu documentació necessària addicional per al procés de participació, les projeccions climàtiques del Servei Meteorològic de Catalunya, diversos informes sobre la tempesta Glòria, l'esquelet inicial de l'ESCACC30, etc. Tot és a la vostra disposició en aquest [enllaç](#)

Annex 2. PARTICIPACIÓ SEGURA. Mesures de prevenció per a les reunions presencials

Les mesures preventives, es vertebren sobre tres eixos principals que consisteixen en el distanciament entre persones, la higiene personal i la higiene de les instal·lacions.

Aforament:

Es prohibeixen les trobades i reunions de més de 6 persones tant en l'àmbit privat com en l'àmbit públic. No es consideren incloses en aquesta prohibició les activitats laborals.

Mesures higièniques i disposició de l'espai:

Distància mínima: S'ha de mantenir una distància mínima de 1,5 metres entre els presents, encara que es treballi en grup per evitar contactes estrets.

S'ha de garantir la ventilació adequada dels espais de treball amb l'obertura de finestres, portes, etc. , uns 10 minuts, entre 2-3 cops per jornada. En funció de la duració de la jornada, es podrà ampliar o reduir els cops que es ventila l'espai.

Es recomana que les sessions es facin en un espai a l'aire lliure (tipus pati). En el cas de que no fos possible un espai a l'aire lliure, es farà en una sala gran per assegurar el distanciament entre els assistents.

S'ha d'assegurar la desinfecció de la sala, tant abans de la reunió com després.

És obligatori que la sala tingui dos punts d'entrada i/o sortida, per poder, en funció de l'aforament, establir circuits diferenciats d'entrada, sortida i mobilitat dins de la sala.

Elements de protecció individual i col·lectiva:

Per a les sessions participatives s'han de tenir els següents elements de protecció individual i detecció de possibles persones de risc:

Ús obligatori de la mascareta en tot moment, encara que es mantingui la distància entre persones.

Es proporcionaran solucions hidroalcohòliques per situar en tota la instal·lació i assegurar el seu accés a tots els assistents.